

Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky

Číslo: 4512-2018-KPSR

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona zo 4. decembra 2018 o hazardných hrách a o zmene a doplnení
niektorých zákonov

Predkladá:
Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky

Bratislava 21. decembra 2018

Na rokovanie

Národnej rady Slovenskej republiky

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon zo 4. decembra 2018 o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákon neprijala ako celok.

II

Schválený zákon predstavuje komplexnú právnu úpravu oblasti prevádzkovania hazardných hier a zrušuje v súčasnosti platný a účinný zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „súčasný zákon“).

Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 310/2016 Z.z. cieľom tvorby právnych predpisov je pripraviť za účasti verejnosti taký právny predpis, ktorý sa stane funkčnou súčasťou vyváženého, prehľadného a stabilného právneho poriadku Slovenskej republiky zlučiteľného s právom Európskej únie a medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky.

Vyváženosť právneho poriadku predpokladá zosúladenie všetkých jeho súčastí. Toto zosúladenie predpokladá súlad právneho predpisu s právnym poriadkom tak, že dosahovanie cieľov sledovaných jedným právnym predpisom nebráni alebo nestažuje dosahovanie cieľov sledovaných iným právnym predpisom.

Cieľom zákonodarcu je výraznejšou mierou zohľadniť najmä technologický vývoj a poznatky regulačných orgánov iných európskych krajín pri súčasnom posilnení ochrany hráčov pred možnými škodlivými účinkami, ktoré s poskytovaním služieb v tomto odvetví súvisia. Zákonodarca tiež tvrdí, že táto právna úprava významnou mierou posilňuje kompetenciu obcí v rozhodovaní o umiestnení hazardu na ich území.

Celá koncepcia schváleného zákona však opomína náležitým spôsobom zohľadniť to, že v právnom poriadku Slovenskej republiky sú chránené ústavné hodnoty a princípy, ktoré vyžadujú od takého zákona oveľa rigoróznejšiu úpravu organizácie a prevádzkovania hazardných hier, než je ustanovená v schválenom zákone.

Podľa môjho názoru je prioritným záujmom a hodnotou ústavného poriadku ochrana rodiny založenej manželstvom a detí, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou rodiny.

Rovnako významným ústavne chráneným objektom je verejné zdravie.

Na úrovni ústavných hodnôt, ktoré sa musia chrániť celým právnym poriadkom Slovenskej republiky je tiež ochrana osobných údajov. Táto ochrana nadobudla mimoriadny význam po prijatí nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe

takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

V konkrétnostiach uvádzam niektoré výhrady, ktoré dokazujú chybnosť celej koncepcie schváleného zákona.

III

Jedným z nástrojov na ochranu hráčov je register vylúčených osôb ako informačný systém verejnej správy, v ktorom sa evidujú všetky fyzické osoby vylúčené z účasti na hazardných hrách. Schválený zákon ustanovuje, ktoré osoby sa do registra povinne zapisujú. V taxatívnom výpočte povinne zapisovaných osôb sú však opomenuté niektoré skupiny ohrozených osôb, pričom aj pri takto stanovených skupinách nemal predkladateľ k dispozícii relevantnú štúdiu v danej oblasti, a tak nedokázal presne kvantifikovať dopady schváleného zákona na tieto skupiny osôb. Domnievam sa, že napríklad fyzické osoby, ktoré prešli procesom osobného bankrotu, by mali byť zaradené medzi osoby povinne zapisované do registra vylúčených osôb aj z toho dôvodu, že v mnohých prípadoch práve patologické, resp. nadmerné hranie hazardných hier doviedlo tieto osoby do situácie, ktorú museli riešiť osobným bankrotom.

Účasť na hazardných hrách sa okrem osôb zapísaných v registri vylúčených osôb zakazuje aj fyzickej osobe mladšej ako 18 rokov. Prevádzkovateľ internetovej hry je podľa schváleného zákona povinný za účelom preukázania tejto skutočnosti požadovať údaje z preukazu totožnosti, kópiu ktorého mu zasiela fyzická osoba, ktorá má záujem zúčastniť sa na hazardnej hre. Občiansky preukaz obsahuje viaceré citlivé osobné údaje fyzickej osoby, vrátane rodného čísla. Poskytnutie kópie tohto dokladu do prostredia internetu nemusí dávať záruku, že tieto údaje sa nedostanú do dispozície nepovolanej osoby, ktorá by mohla takto získané údaje aj zneužiť. Malo by sa zvážiť, či neexistuje lepší spôsob preukazovania oprávnenosti hrať hazardné hry, ktorý by nepredstavoval riziko pre ochranu citlivých a zneužiteľných osobných údajov.

Prevádzkovateľ hazardnej hry je povinný odvádzať odvod vo výške stanovenej schváleným zákonom. Podľa čl. I § 70 ods. 1 schváleného zákona sa príjmi z odvodov zabezpečuje vykonávanie všeobecne prospešných služieb, ktorými sú najmä poskytovanie zdravotnej starostlivosti, poskytovanie sociálnej pomoci, humanitárna starostlivosť, tvorba, rozvoj, ochrana a obnova kultúrnych hodnôt, podpora umeleckej tvorby a kultúrnych aktivít, vzdelávanie, výchova, rozvoj športu, tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva. Zámeru zákonodarcu posilniť ochranu hráčov by však, podľa môjho názoru, lepšie zodpovedalo účelové viazanie výnosov z odvodu na prevenciu patologického hráčstva a liečenie tejto nelátkovej závislosti, ako aj na zmierňovanie sociálnych a sociálno-ekonomických negatívnych dopadov nadmerného hrania hazardných hier na hráča, jeho rodinu ako aj spoločnosť. Demonštratívny výpočet uvedený v schválenom zákone v tomto zmysle nemožno považovať za postačujúci.

V neposlednom rade nemožno opomíňať úlohy územnej samosprávy – miest a obcí v oblasti regulácie hazardných hier, najmä v súvislosti so zabezpečovaním verejného poriadku a priaznivého spoločenského prostredia svojich obyvateľov. Schválený zákon nedáva samosprávam dostatočnú flexibilitu pri ochrane záujmov obyvateľov obcí pri regulácii hazardu. Podmieňovanie hlasovania o zákaze hazardu na území obce existenciou petície, ktorú musí podpísať zákonom ustanovený minimálny

počet obyvateľov obce, minimálne sťažuje, ak v niektorých prípadoch až neznemožňuje, reguláciu hazardu. Výsledkom je, že nie je možné zabezpečiť včasnú ochranu záujmov obyvateľov obce a zabráňovať tak negatívnym dôsledkom hazardu.

Aj v oblastiach, kde schválený zákon sčasti rozširuje kompetencie samospráv, nevyužíva priestor na podstatnejšie posilnenie rozhodovania samospráv o hazarde na vlastnom území. Napríklad zvýšenie minimálneho počtu výherných prístrojov v jednej herni z 12 na 15 podľa čl. I § 14 ods. 2 schváleného zákona a zavedenie maximálneho počtu 40 výherných prístrojov v jednej herni nemusí byť dostatočným obmedzením vzniku nových hazardných prevádzok na území obce alebo mesta. Je možné uvažovať nad zavedením takého obmedzenia, keď by sa herne a kasína mohli otvárať iba na území obce, ktorá by spĺňala podmienku určitého minimálneho počtu obyvateľov. Tým by sa dosiahlo značné obmedzenie hazardu na území malých obcí.

Podľa čl. I § 15 ods. 5 schváleného zákona ak tak ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením, herňa nesmie byť umiestnená vo vzdialenosti menej ako 200 metrov od školy, školského zariadenia, zariadenia sociálnych služieb pre deti a mládež, zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zariadenia pre liečbu nelátkových závislostí alebo ubytovne mládeže. Ustanovenie tejto samosprávnej kompetencie hodnotím síce pozitívne, avšak vo výpočte chránených objektov výrazne absentujú miesta, kde by herne pôsobili ako živná pôda pre ohrozenie alebo porušovania hodnôt, ktoré uvádzam v časti II. Ku nim patria aj miesta, ktoré sú určené na vyjadrenie náboženských, morálnych a iných osobne citlivých postojov, napríklad kostolov alebo inštitúcií, ktorých poslaním je ochrana ľudských práv a slobôd.

IV

Vzhľadom na výhrady k schválenému zákonu, ktoré som uviedol v časti III, a vzhľadom na rozsah právomocí prezidenta Slovenskej republiky uplatňujem pripomienku, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákonu neprijala ako celok.

Bratislava 21. decembra 2018